

Ch 1917929 rec. off. nr. 35998

K. Hille

Direktionen

Städernas Allmänna Brandförsäkringsbolag i Finland

ärger härigenom, under N:o 31196 till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af Trettontusen etthundraa / 13100 finska mark, nedanförnämnda byggnader på gården N:o 198 i fjärde kvarteret af staden Kristinestad, tillhörig fiskaren Johan Carlberg, samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1, värdt och försäkradt för	11000 mark, till	68:20
N:o 2	500	4:09
N:o 3	200	1:49
N:o 4	1200	8:93
Inkörsposten och planket	200	1:10

Summa årlig afgift i finska mark 83:81 penni. - 419:05

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar Hans Kejserliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente samt Kejserliga Kungörelserna angående ändringar däri af den 17 December 1891, den 11 November 1897, den 4 Oktober 1900, den 15 Oktober 1903 och den 28 Juli 1909 bestämma, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 29 December 1911 hvaremot det för egendomen tidigare under N:o 22431 utfärdade brandbrevet annulleras.

Helsingfors, den 18 Januari 1912

P. Hille

M. Hille

N:o 31196

Dns exemplar.

MM

Utdrag ur Hans Kejserliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstadsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, med ändringen den 17 December 1891, den 11 November 1897, den 4 Oktober 1900, den 15 Oktober 1903 och den 28 Juli 1909 Nådigt fastställda ändringar.

§ 3. Bolaget antager, med nedannämnda undantag, till försäkring:

1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnadt byggnads- och brandväsande;

2) stadskommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet af staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning;

3) det, som i försäkradt hus finnes tak-, golf- eller väggfast, inbyggt eller inmurad; samt

4) till försäkradt hus hörande port, plank eller stakett.

Däremot antages icke till försäkring:

1) förfallet hus samt byggnad, som till följd af sitt byggnadssätt är synnerligen eldfarlig;

2) teaterhus åvensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inträttnings;

3) industriell inträttnings, där ej särskild anledning till försäkringens beviljande anses förekomma; samt

4) maskiner af hvad slag de vara må åvensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshavare förbättring af egendom, som är i bolaget försäkrat, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörlige agent, åven utan att föreskriven värdering eft rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinträttnings försäkring, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörda anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, ålägger försäkringshavare att, såfamt han därefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade åfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtövatd anmåla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värde, som icke blifvit i bolaget försäkrat, må egendomen i annan assuransinträttnings försäkras, men finnes den därtill försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, intekningshavares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgadt.

§ 9. År till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvannämnda handlingar blifvit till honom inlämnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning ärö med verkliga förhållanden överensstämmende, samt rätta möjiligen förefunna oriktigheter, utan också föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnena och arbeten af ifrågakomma slag åvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och afkastning kunna utöfva på dess värde, därvid färtgas i beräkning. Det sálunda bestämda värdet insätter agenten i jämma total mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarderas åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhäller såväl agent som värderingsmän enhvar af direktionen fastställdt arvode, som erlägges af försäkrings-tagen.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom fört skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningstället, men å någon af dem jäfvig, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. År egendom, som till försäkring anmäles, belägen på landet, skall den § 9 omförmåla syn och värdering i närvår, agenten fördersammast verkställas af två af denne utsedda sakkunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen enhvar af försäkringstagare arvode till af direktionen fastställdt belopp samt dessutom skälig reseskostnadsersättning.

§ 11. Atnjötes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, bör dess bestämmande, där ej annan öfverenskommels tråffas, öfverlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare af slik förmän sig begagna, anmåle därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlätande och uppgifte inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, hvarefter det ålägger agenten, att dä försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmåla.

Skiljemännen tillsätts sálunda, att direktionen, själf eller genom vederbörlige agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sálunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Förena sig icke minst tre af de först utsedda skiljemännen i valet af ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en af dem, å hvilka de väljandes röster fallit.

Skiljemännen, hvilka sammanträda å det ställe där den till försäkring anmälda egendomen finnes, skola vara sakkunniga, välkända och på orten bosatta ojäviga män; dock att, där lämplig ordförande icke å orten finnes, på annan ort bosatt person må härställas.

Skiljedomen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträde och hvem densamma skall drabba, länder till efferrättelse utan rätt för parterna att densamma klandra.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, ålägger det agenten att med ledning af den reglement vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgiften, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot qvitto inbeta ett års inträdesafgifte, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter at agenten jämte eget utlätande inom tre dagar till direktionen, hvilken sluttiga bestämmet an inträdesafgiffens belopp jämväl till kommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadtgas, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jämval om beskriftenheten af därtädes uppstålda maskiner åvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som därefter till besiktingens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gällas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiffen, återfär sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämnas, hvad han till agenten inbetalet utöfver det af direktionen fastställda beloppet. År åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, därest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetalet det bristande beloppet till agenten, som därförinnan ej må utgiva försäkringsbrevet.

Ästundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiffen, vare därtill berättigad, men give sådant agenten tillkåanna innan klockan sex eftermiddagen näst-påföljande söcknedag, då allt vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall åvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfär sökanden den emellertid inbetalet inträdesafgiffen samt vare från allt vidare förbindelse och ansvarsighet till bolaget, därförin att från sakkunnige personer, som har utgivit försäkringsbrevet.

18. § Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex efter-middagen af den dag, då afgiften till agenten erlägts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värde, intill dess ärendet af direktionen sluttigen afgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgivits; åläggande det likvälv försäkringsrätt, som i inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmåla kvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid åfventyr att försäkringsrättet efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, åven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgivet.

Underläter försäkringssökande att erlägga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesafgiffen, åtnjute så länge underlätelserna varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvari det inbetaleda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiffen.

§ 19. Därest försäkringssökande, som i § 13 omförmålas, åtnjötes med den af direktionen fastställda inträdesafgiff, vidtager försäkringsrättet så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalets, dä jämväl försäkringsbrevet till honom utgives.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom fört skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningstället, men å någon af dem jäfvig, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. År egendom, som till försäkring anmäles, belägen på

landet, skall den § 9 omförmåla syn och värdering i närvår, agenten fördersammast verkställas af två af denne utsedda sakkunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen enhvar af försäkringstagare arvode till af direktionen fastställdt belopp samt dessutom skälig reseskostnadsersättning.

§ 11. Atnjötes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, bör dess bestämmande, där ej annan öfverenskommels tråffas, öfverlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare af slik förmän sig begagna, anmåle därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlätande och uppgifte inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, hvarefter det ålägger agenten, att dä försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmåla.

Skiljemännen tillsätts sálunda, att direktionen, själf eller genom vederbörlige agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sálunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Förena sig icke minst tre af de först utsedda skiljemännen i valet af ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en af dem, å hvilka de väljandes röster fallit.

Skiljedomen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträde och hvem densamma skall drabba, länder till efferrättelse utan rätt för parterna att densamma klandra.

Skiljedomen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträde och hvem densamma skall drabba, länder till efferrättelse utan rätt för parterna att densamma klandra.

Utdrag af Direktionens för Städernas Allmänna
Brandstadsbolag i Finland protokoll, hållit i
Helsingfors, den 18 Januari 1912

S. D. Beslöts: Med anledning af hvad, efter behörig besiktning, anmäldt blifvit angående inträffad förändring med de, under N:o 22/31, i Städernas Allmänna Brandstadsbolag till ett värde af 7200 mark pennis försäkrade byggnader å gården N:o 148, i Yttersta

teret af stanen Kristinestad

för hvilka inträdesafgiffen varit bestämd till inalles 53 mark 6 pennis för året, fann direktionen skäligt förordna, det skall hela denna nummer i verkets böcker afforas och nytt försäkringsbref för ifrågavarande gård under N:o 31196 utfärdas; kommande af de för egendomen nu fastställda afgifter att såsom godtgörelse afskrifvas från 44:50

marken i 5 år tas betalas från 27:31.

G-22:50

83:81
44:50
39:31

11-43:20
1:10
44:50

därom protokollsutdrag skulle till vederbörandes efferrättelse utfärdas. Som ofvan.

In fidem:

Hör till *Asm*
exemplar af brandförsäkringsbrevet.
N:o 31196

M. L. Malmberg

Ante 4 juna 1912
m/v v

Obs

Bemärk

Tid försäkring uti Fadernas Allmänna Brandstötsbolag i Finland aumåla under tak af
real hantverkselat byggnader i sin egande gård och kont N° 198 i fjärde kvarteret af Kristianstads (Vilka
byggnader huset N° 1 har förmåne är i benalde bolag under N° 2243, till försäkring enot eldskada an-
tagen men en gengen förlättningar och stegrade byggnadskostnader erlättat hela värde

Tomten innehåller 766 m². Längden mot norra sidan är 27 meter emot tomten N° 197
östra sidan är 27,6 meter emot Strandgatan, som är 6,68 meter bred, södra sidan är 27,6 meter emot tomten N° 199,
och västra sidan 27,9 meter emot tomten N° 217, är belägen 68 meter från Stadsfjärden samt försedd med full-
jäds brandrökspip: en portativ slangspruta, två brandstänger, två brandhakar och två brandvärbar.

Åbyggnaderna, som tid försäkring aumåla och vilkas hela bilagda planteck-
ning nereunder visar är de följande:

N° 1 Ett boningshus af timmer, i god stand, uppfört år 1852, brädförbräd och
målat med oljefärg under tak af asfaltfilt. Huset, som är 20,78 meter långt, 7,13 meter
bredd, har en undelhöjd af 7,13 meter från marken till takkammen och består af en våning
innehållande nio boningsrum med tillsammans fem kakelugnar och två hultspisar,
där ena i förening med baksru, med rör alla i mischer, värderas jämte af hörni-
ke och brädr uppförd veranda till —————— 11,000 11,000

N° 2 En ateljebyggnad af stock, i god stand, uppfört år 1831 af brädförbräd, må-
lad med kompositionsfärg under tak af asfaltfilt. Huset, som är 4,50 meter långt, 4,00 meter bredt
och 5,10 meter högt, består af hushållstoda med dubbla bottnar samt värderas till —————— 600 500

N° 3 En ateljebyggnad af stock, i god stand, uppfört år 1824 af brädförbräd, målad med
kompositionsfärg, under tak af asfaltfilt. Huset är 3,85 meter långt och bredd och 4,16
meter högt, består af hushållsbona samt värderas till —————— 300 200

N° 4 En ateljebyggnad af stock des konstnär och brädr, i god stand, uppfört år 1865 af
brädförbräd målad med kompositionsfärg, under tak af asfaltfilt. Huset, som är 17,10 meter långt, 4,01
meter bredd och 4,70 meter högt samt består af fördelade, fälthus, takrin och spullningskast
och stall, värderas jämte väggfärslurdnning till —————— 1,200 1,200

Lekhorsport af stock, plankor och brädr, målad med oljefärg, värderas jämte gungor till —————— 70 70

Plankafstock, trappor och brädr, målat dels med oljefärg dels komfär, 3,00 meter långt
och 1,90 a 1,90 meter högt värderas till —————— 130 130

Summa mark 13,300 13,100

Lämnadrag af förestående värder:

Huset N° 1	11,000	11,000
— " — N° 2	600	500
— " — N° 3	300	200
— " — N° 4	1,200	1,200
Lekhorsporten	70	70
Plankat	130	130

Summa mark 13,300 13,100

Utan afstanupptagna till försäkring aumålde hus finns ej major ——————

nau byggnaat på tomten.

Hvarken på tomten eller i dess närlänt finnes någon eldfarlig inrättning

trädgård eller träd finnes ej på tomten

Kristianstad den 28 December 1911

Johan Carlberg

Friskare

Jämunda besiktigades och värderades
samt att den i instrumentet
upptagna brandriskap finnes
öfverallt att liega och är i
behörigt skick förtygga Kristi-
nstad den 29 December 1911

Aff Hagen

Ronval Lundman

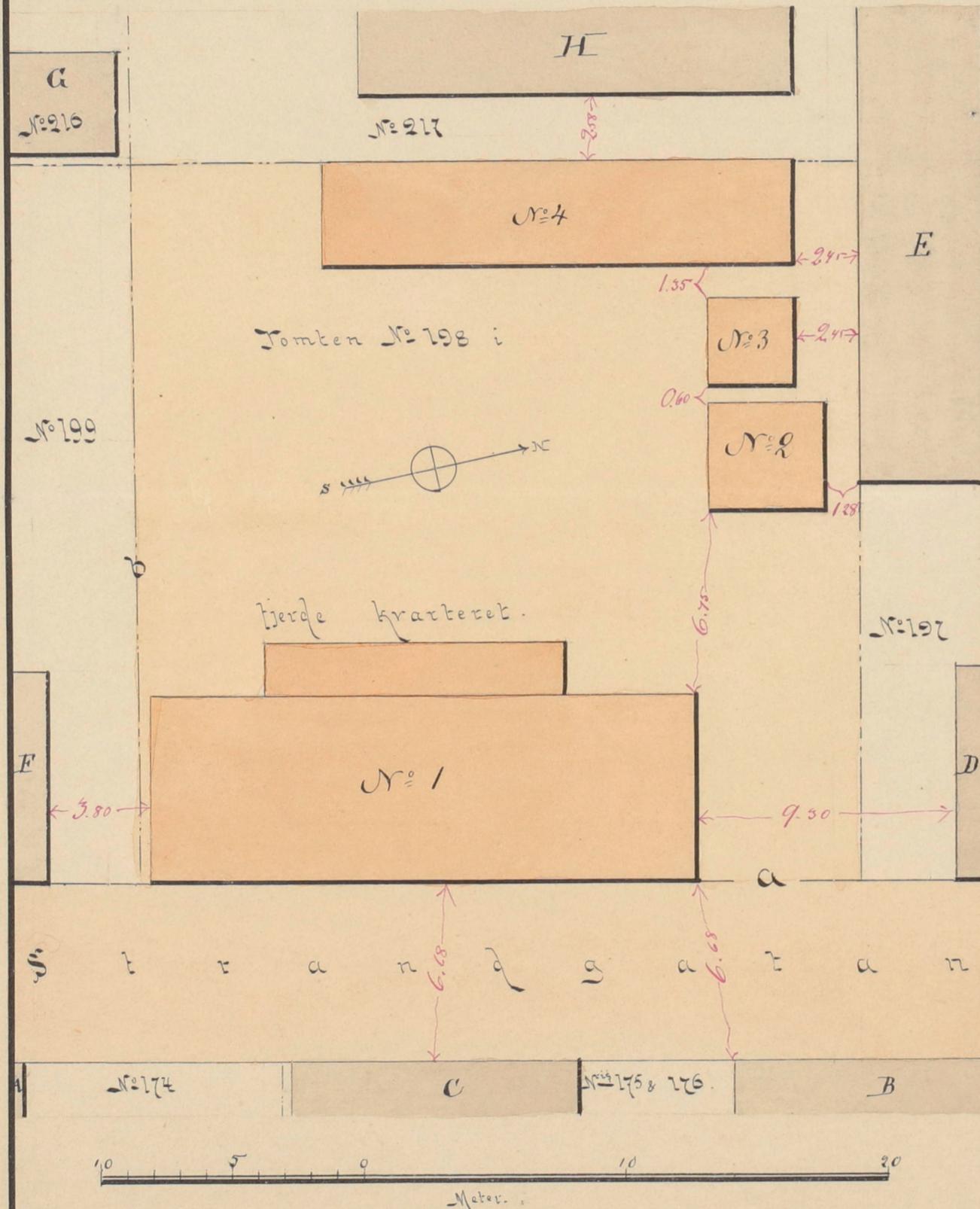
j.W.Olin

Att byggnaderna i sitt nuvarande stånd motsvara
det af värderingsmannen godkända värde bekräftas
Kristianstad den 29 December 1911

Aff Hagen

Planreckning

af byggnadernas läge å undertecknads egande gården № 198 i tredje kvarteret av Kristinepolen samt till gränzande hus.

Beskrifning

Tomten № 198, färdigt kvarter. Dessutom samt alla befunna byggnader är i värderingsinstrumentet sammanskrifta. — a inköpsport och 2 plattor.

Tomten № 174 i samma kvarter.

A Envånings tråhus

Tomten № 175 & 176 i samma kvarter.

B&C Envånings tråhus

Tomten № 197 i samma kvarter.

D Envånings tråhus

E Utbyggnad af stock

Tomten № 199 i samma kvarter.

F Envånings tråhus

Tomten № 216 i samma kvarter.

G Utbyggnad af stock

Tomten № 217 i samma kvarter.

H Utbyggnad af stock

Afståndet mellan byggnaderna på tomten № 198 är:

Från huset № 1 till huset № 2 6.68 meter

" " № 2 " " № 3 0.60 "

" " № 3 " " № 4 1.35 "

Afståndet från byggnaderna vid samma tomte ytterligare till närmaste hus å hängeliggande tomte.

Från huset № 1 till husen C&B 6.68 meter

" " № 1 " huset D 9.30 "

" " № 1 " " F 3.80 "

" " № 2 " " E 1.28 "

" husen № 3 & 4 " " E 9.45 "

" huset № 4 " " H 9.58 "

Kristinepol den 28 December 1811

Johann Carlberg

Förstämnde placering och distanserande uppmättes
richtigt bestyrkar Kristinepol den 29 December 1811

W. Hagau

Uträkning på årliga uträdessiffler i Städernas Allmänna Brand-
stadsbolag för gården № 198 i fjärde kvarteret af Kristinestad
tillhörig Fiskaren Johan Carlberg

			6a	6a	årliga uträdessiffler
			Afslit 1000 mark för takspack	För mark	
	11000	Huset № 1 till 5-te klassen			
		För market till huset F ökas sifflan med 10%		62	68 20
		Summa	6 20	68 20	68 20
	500	Huset № 2 till 5-te klassen			
		För dubbla botten ökas sifflan med 10%		62	62
		För market till husen № 3 och E ökas sifflan med 20%		124	
		Summa	6 20	808 409	808 409
	200	Huset № 3 till 5-te klassen			
		För market till husen № 2, 4 och E ökas sifflan med 20%		124	
		Summa	6 20	744 149	744 149
	1200	Huset № 4 till 5-te klassen			
		För market till husen № 3, E & H ökas sifflan med 20%		124	
		Summa	6 20	744 893	744 893
	200	Lukospota och planket till 4de klassen			
		Summa årlig uträdessiffla	5 50	140	140
	Summa	13100			
		Summa årlig uträdessiffla		90 63	90 63
				83 81	
		Varförinman inbetalts sifflans siffla ges med		- -	48 84
		Stortur årlig uträdessiffla att erläggas i sommar		- -	41 79
		Summa	- -	90 63	90 63

Kristinestad den 29 December 1911

omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgivvas och om den bör föranledas till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheter förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underläter försäkringstagare sådant, erlägge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälans skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföjd.

Direktionen må jämvä i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrätnings eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och prövas vara väldig, vid åfventyr att försäkringsrätten ejest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma ejest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gården, hvars åbyggnad, hel och hallen eller till någon del, är i bolaget försäkrat, skola finnas två brandämbar, nödig antal stegar åvensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flera än en vänning eller försäkrat i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivas åvensom lägenhet på landet, hvarest ria finns på mindre än ethundra alnars åstand från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamälsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likvä i förekommande fall efter pröfning afgiva i så mäto, att direktionen må ålägga egare af gården, hvars åbyggnad består af större och dyrbare hus eller inrymmer synnerliga eldfarlig inrätnings eller som är trångt bebyggd, åvensom egare af fabrik att anskaffa verksamme eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst ethundra mark för anskaffandet af den sälunda nödig ansedda redskap, om hvars befinlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande därav, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrat, fortfarande har det värde, hvilket åsats densamma, och om tak, eldstäder och eldläckningsredskap är behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid även de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänsyn till granstånd, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvarje tioende år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrätning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmålda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. åvensom på landet af två uttal agenten utsedda, sakkunniga och trovärdiga personer i närväro af agenten. Besiktningen och instrumentet däröver skall omfatta även den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrat. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förrättande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningar infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare till agenten samt hvardera biträdet erläggas af direktionen fastställdt arvode åvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar förändrade, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmäts.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvare han har försäkringsrätt, eller endast för någon del däraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkännahållna hos direktionen. Kan han därhöra styrka att gården eller lägenheten icke är med interkning till säkerhet för fordon besvärad, eller att samtliga interkningshavare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, egen direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för helden den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift åvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därförinna inträffade brandskador kunne honom påföras, liksom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder övergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagatt, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstördes försäkrat egendom på sätt i § 32 omförmåles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädit i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdit, beräknad. Förhöjning af förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsafgifter in-

beräknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, äro alla dävarande delegare, utan aseende å tiden då de inträdit eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden upbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegera affordas; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbörda sig afgifter för flera år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sálunda överbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmålda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hyrrom särskilt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetalta, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försumliga i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskilt stadgadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rätsinsinchavare sakna till tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, varé försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande interkningshavare eller ny egare inom tre månader, efter det af genom direktionens föranstaltande fäst del af exekutors bevis över utmätningen eller och blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetalta den oughdina afgiften med sex procents ränta frän förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedslatt, så framt icke ny egare eller interkningshavare medelst åtgärd och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens biebhållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplänta till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhålls som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrat egendom, ehvad skadan är försakad genom själva branden, eller åtgärder vidtagna för densamma släckning eller hämmande, åvensom skada i följd af åkslag eller explosion, även där antändning icke egt rum. Ersättning utgives likäl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens kru- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva ämnen, eller om den orsakats af krig, fientligt infall, uppör, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af sär stor del af alla honom påfördta men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskada egendomens värde, samt vare för denna del af bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åligger agenten att fordersammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närväro förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmålda värderingsmän. Över förrättningen, hvarvid den brandskada ej förrättas, skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördjlig granskas förrättningen i alla dess delar och över bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshavarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, övertager bolaget hvid af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tillafvertns kvarblifvit och utbetalbar till försäkrings- eller interkningshavare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och källare kvarstår i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke givs, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kost. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsats, hvadan äls, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgives, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskada eller direktionen med besiktningsmännen utlätande och värdering, skall, där ej överensensommelse annorlunda träfas, saken af den missnöja hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock åligger det den skadade, i händelse han af en slik förmän vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, hvilka tillsätts på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och prova saken i de delar, däri missnöje emot förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälans därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, prova och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada

bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöja underkasta detsamma pröfning af domstol eller, om direktionen och försäkringstagaren där om äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren äfven obegätaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningarna efter branden. År han frånvärande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed afläggas, vid förenamnda påföljd om han undandrar sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktlig utelämnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet däraf.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmännen utlåtande eller skiljemännens dom skola af bolaget övertagas, varde därefter fodersammast på fördelaktigaste sätt försålda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskriven ordning slutligen fastställdt, utbetalas ersättningen ofördröjligent efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i ogladna inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttages att, där afgifter för två eller flera år sälunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen uppånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begivande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med inreckning till säkerhet för fordran besvärad, eller och inreckningshafvaren medgivit summans lyftande. I motsatt fall innehålls hvad emot den inrecknade fordran svarar, hvilket till inreckningshafvaren utgives, därest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. År inreckningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehäller sig inreckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiela tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifa medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åliggia. Af den brandskadades bestämmende och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsättlingen anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan och all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdlösitet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller och aflidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommitt, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inreckning besvärad, njute inreckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såfram icke motsvarande betalning erhålls af annat brandförsäkringsverk eller från annan gälde nären tillhörig egendom. Men i händelse inreckningshafvare lag-

ligen öfvertygats om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdlösitet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad oolaget i dessa fall till inreckningshafvaren utbetalat, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelägarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sälunda utses till agent eller suppleant, undfär konstitutorial af direktionen. Bemälde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delägarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdlösitet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssa, eller uraktläter han att hörsamma direktionens befällningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämnas. I början af hvarje månad eller oftere, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen sända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik föteckning öfver de samma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, försedt med kassören kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverans af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månaden slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställdt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jämte det af kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisionerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förflopp af revisorerer åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmande början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skal möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeständets nedgång sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio miljoner mark eller därunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämman att besluta huruvida bolaget skall fortvara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gänge likvälf ej till verkställighet, därest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplösas bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.